

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

*****

HONTI LAPOK

*****

Nyitltér sora 40 fill.

Hivatalos

és magánhirdetések
arszabás szerint.Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A MINISZTERELNÖK A HADIÁRVÁKÉRT.

A háborúnak legnagyobb sajnálatra méltó kárvallottjai a hadiárvák. Senki sincs, a kitől áldozatot ne követelt volna a rettenetes világ-felfordulás, de a legszörnyűbb, a legkeservebb, a legkevésbé jövätehető áldozatot a hadiárváktól csikarta ki. Megrendítő csapás sújtotta ezeket a legboidogtalanabbakat: a legdrágábbtól fosztotta meg őket, édesapjuktól, fentartójuktól, támaszuktól, gyámolítójuktól, nevelőjüktől, lépéseik irányítójától. Édesapjukat ragadta el tőlük mindörökre, nagyon sok esetben oly zsenge korban, a mikor lelkiileg, testileg, szellemileg, erkölcsileg, gazdaságilag még mindenképpen iászorultak volna. Ezeknek a hadiárváknak, a kiknek apjuk mindnyájunkért áldozta fel egyetlen életét, mérhetetlenül sokkat tartozunk. Elvesztették édesapjukat és az egész társadalomnak kötelessége, hogy lehetőleg elfelejtessük velük vesztségüket, hogy valamelyes kárpótlásban részesítsük őket.

Ennek a mindennél szentebb kötelességnek mennél buzgóbb teljesítésére szólítja fel alább szószerint közölt felhívásában Tisza István gróf miniszterelnök a magyar társadalmat.

Gyönyörű ellátó, gondozó és gyakorlati életre, első sorban mezőgazdaságra és iparra nevelő akciónak impozáns körvonalai bontakoznak ki máris ebből a komoly, becsületos, okos hangjával minden frázisnál ékebben szóló felhívásból. Hogy a sokat ígérő kezdetnek méltó folytatása is támadjon, hogy a hadiárvák jövőjét biztosító és egyben az ország gazdasági haladását is előmozdító akció ne sorvadjon meddővé, az a magyar társadalom jószívétől, belátásától, hálaérzésétől, áldozatkészségétől fog függni.

Tisza István gróf bizalommal fordul a magyar társadalomhoz. Reméljük és hisszük, hogy testileg-lelkileg ellátott és életre való nevelésben részesített hadiárvák ezrei beszédes tanúságot tesznek majd róla, hogy a miniszterelnök nem csalódott már annyi lélekemelő próbát állott társadalmunkban.

A miniszterelnök felhívása így szól:

A rokkantak, hadi-özvegyek és árvák gondozása tárgyában megtartott értekezleten Ullmann Adolf főrendiházi tag azt a kijelentést tette, miszerint saját birtokán megfelelő intézményt hajlandó létesíteni husz hadiárva számára, a melyben az illetők, esetleg legszengébb koruktól, teljes ellátásban és gondo-

zásban, valamint a megfelelő kor elérése után népiskolai és gazdasági oktatásban részesülnének.

Ezen ajánlat kiegészítéséül Ullmann Adolf beadványt intézett hozzám, mint a Rokkanthivatal elnökéhez, s ebben közölte, hogy felszólítására a Mezőgazdasági Ipar r.-t., a Magyar Cukoripar r.-t., a Stummer Károly cukorgyárak r.-t., a Hungária Egyesület Gőzmalmok r.-t., az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya r.-t., a Kőolajfinomító gyár r.-t., a Ganz és Társa—Danubius gép-, vagon- és hajógyár r.-t., a Ganz-féle villamosági r.-t., a Fegyver- és Gépgyár r.-t., a Magyar Fém- és Lámpaárugyár r.-t., a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda, a Magyar Pamutipar r.-t., a Kartonnyomóipar r.-t. és a M. kir. Folyam- és Tengerhajózási r.-t. ugyancsak hajlandóknak nyilatkoztak hasonló intézmény felállítására, a mi által már eddig is háromszázat meghaladó hadiárvának sorsa volna biztosítva.

A midőn ezt a kezdeményezést hálás elismerésem kifejezésével nyilvánosságra hozom, egyttal azzal a kéréssel fordulok a magyar társadalom s a magyar gazdasági élet mindazon tényezőihez, a melyeknek gazdasági helyzete módot nyújt hasonló intézmény létesítésére, hogy ezt a nemes eszmét felkarolni és a hadiárvák gondozását egy újabb, tökéletesebb megoldás felé terelni segédkezzenek.

A kezdeményező alapgondolata az, hogy kisebb intézmények létesíttessenek mezőgazdasági és ipari üzemek közelében olyan elhelyezés mellett és olyan módozatok között, a melyek a gyermekkel természetesen kedveltesek meg az illető életpályát s őket valamely mezőgazdasági vagy iparág gyakorlati művelésére fokozott kiképzésben részesítsék.

Azokat a gyermekeket, a kik családi körben nem nyerhetnek teljesen megfelelő elhelyezést, már a legszengébb korban a szóbanforgó intézetek valamelyikében kellene elhelyezni. A többiek ellenben családi körben maradnának azon kor eléréséig, a melyben a tanítás és az illető életpályához való gyakorlati előkészítés kezdetét veheti. Addig is az ilyen gyermekek után az állami ellátáson felül bizonyos havi bért fizetne az intézet a gondozónak s ezáltal azoknak anyagi és erkölcsi tekintetben megfelelőbb gondozását biztosíthatná.

Mezőgazdasági pályára fiukat és leányokat egyaránt lehetne ily módon előkészíteni, az ipari pályáknál az iparág természete szerint kellene az illető intézetet fiuk vagy leányok számára be rendezni. Az intézetek vezetésénél, a gyermekek testi-lelki gondozásánál gyönyörű munkatér nyilhatnék megfelelő lelki tulajdonságokkal bíró rokkantak és hadiözvegyek számára, olyan módon, a mely minden vonatkozásban, minden irányban éreztetné jótékony hatását, hadiárváinkból fokozott képzeltségű mezőgazdák és iparosok gárdája kerülhetne ki az egész ország gazdasági haladásának javára.

Természetesen ezen jótékony alkotásonál a legteljesebb mértékben érvényesülhetnek a nagylelkű adakozó kívánságai és nézetei, de az ügy érdekében állana, ha bizonyos összhangba hozatnék az egész akció s az abban résztvevők közreműködésével alakulnának ki az intézmények szervezésének és működésének legcélszerűbb irányelvei.

E célból addig is, a mig a rokkantak, hadiözvegyek és árvák gondozásának ügye a küszöbön álló országos rendezésben részesülhetne, a Rokkanthivatal ügyvezető alelnökének ujonnan kinevezett helyettesét, Fejérváry Imre bárót kérte fel ez ügynek a nagylelkű adományozók bevonásával való további irányítására.

Felkérem tehát mindazokat a kik az eszme megvalósításával foglalkozni kívánnak, hogy e célból a Rokkanthivatalhoz, illetőleg Fejérváry Imre báróhoz fordulni sziveskedjenek.

Éltet a remény, hogy a magyar társadalomnak olyan gyönyörűen megnyilatkozott áldozatkészsége ebben az esetben is nyilvánulni fog s a nagyarányú kezdeményezés megfelelő folytatásra talál. Megjelennek lelki szemeim előtt a nagybirtokosok kastélyai és majorjai, valamint nagy iparvállalataink közelében létesülő szerény, egyszerű, de testileg-lelkileg tiszta telepek, a hol a nemzetért elvérzett fiaink árvái mint egy-egy nagyobb család körében egészséges, gyakorlatias, gondos ápolásban és nevelésben részesülnek. Minden bizsonnyal azok akik résztvesznek ebben az alkotáson, az abból szerteáradó áldásban fogják megtalálni legszebb jutalmukat.

Budapest, 1916. évi május hó 3-án.

Tisza István.

A hétről.

május 12.

— **A főispán Selmecebányán.** Draskóczy és jordanföldi Ivánka István, vármegyénk főispánja e hó 9-én Horváth Sándor főispáni titkár kíséretében Selmecebányára utazott, ahol elnökölt a testvértörvényhatóság rendes havi közgyűlésén és a közigazgatási bizottság másnap üléseiben. Szerdán délután érkezett haza székelyéjére.

— **A bíróságok köréből** A király *Holics* Béla dr. korponai kir. járásbíró mostani állomáshelyén való meghagyása mellett a VII. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

— Az igazságügyi m. kir. miniszter *Mihalkovics* János dr. budapesti büntető kir. törvényszéki joggyakornokot az ipolysági kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **A kormánybiztos felmentése.** A m. kir. miniszterium *Kürthy* Lajos bárót, Zólyomvármegye főispánját, Árva-, Bars-, Hont- és Turóc vármegye, valamint Selmece- és Bélabánya szab. kir. bányaváros kormánybiztosát az 1912. évi 63. t.-c. 4. §-a értelmében viselt kormánybiztosi állásától a minisztertanács határozata alapján fölmentette. A felmentett kormánybiztos vármegyénktől az alispánhoz intézett meleg hangú levélben vett búcsút.

— **A tizennyolc évesek bevonulása.** Az 1898. évi születési népfölkelésre kötelezettek bemutatató szemléljén alkalmasnak talált 1898. évi születési magyar állampolgárok népfölkelési igazolványi lapjaiba május 29-ét, az ugyanilyen osztrák állampolgárok népfölkelési igazolványi lapjaiba pedig május 11-ét jegyezték be bevonulási nap gyanánt. E rendelkezés folytán a szokásos bevonulási hirdetményt tehát nem fogják kiadni. Ezért figyelmeztetik a magyar szent korona országai területén tartott népfölkelési bemutatató szemlén alkalmasnak nyilvánított 1898. évi születési magyar, illetőleg osztrák állampolgárokat, hogy az igazolványi lapjukon megjelölt honvédkiegészítő, illetőleg császári, és királyi kiegészítési kerületi parancsnoksághoz a törvényes következmények terhe alatt a fent megjelölt napon még akkor is bevonulni tartoznak, ha a népfölkelési igazolványi lapon a bevonulási napot a bemutatató szemle alkalmával esetleg reá nem vezették.

— **A Vörös Kereszt Egyesületnek.** A Vörös Kereszt Egyesület vezetőségéhez újabban befolyt nemeslelkű adományok:

Takarékpénztár Korpona	50 K
Özv. Medgyessy Sándorné Vmikola	10 K

— **Az ötvenéves népfölkelők.** Az a körülmény, hogy az alkalmatlannak talált 1865. évi születési egyéneket nem fogják népfölkelési bemutatató pót szemlebizottság elé állítani, a közönség körében különféle következtetésekre, magyarázatokra adhat okot. Ezeknek a következtetéseknél és magyarázatoknak kiküszöbölése céljából illetékes helyről közlik, hogy azoknak az 1865. évi születési népfölkelésre kötelezetteknek, akiket az eddigi bemutatató szemlén alkalmasnak találtak és jelenleg népfölkelési szolgálatban vannak, valamint azoknak az 1865. évi születési népfölkelésre kötelezetteknek is, akiket fegyvernélküli népfölkelési szolgálatra vettek igénybe, a tényleges szolgálatból való elbocsátásra igényük egyáltalában nincsen. Ennek következtében azok az 1865. évi születési egyének is, akiket az eddigi bemutatató szemlén alkalmasnak találtak, azonban a népfölkelési tényleges szolgálat alól felmentették őket, felmentési jogcímük megszűnté esetében az illetőket népfölkelési szolgálatra szintén be fogják hivatni. Önként értendőik és bővebb magyarázatot nem igényel, hogy azoknak az 1865. évi születési népfölkelésre kötelezetteknek, akik az eddigi szemlékről a törvényes rendelkezések ellenére távolmaradtak, a most elrendelt pótszemlén meg kell jelenniök.

— **A nyári időszámítás emléklapja.** E hó 1-én éjszaka kezdődött az új nyári időszámítás az óramutató egyszerű előretolásával. Azóta az új időmérés keretében folyik a normális élet, csak az Augusztia-alap emléklapja őrzi meg az idő előugrásának történelmi emlékét. Az érdekes okmány szövege a következő:

„Egy megtakarított óra a Nemzet Házának. Az új nyári időmérés Történelmi Emléklapja a világháború második esztendejéből. Ezen okmány birtokosa 1916. április 30-áról május elsejére virradó éjszaka kezdődő új időmérés történelmi emlékére a megtakarított egy óra értékéből... koronát adományozott a háborúban teljesen megrokkant hősök otthona, a Nemzet Háza javára, a mit az Augusztia-alap nevében aláírásunkkal igazolunk. Budapest, 1916. április 30—május 1. Aláírások.”

Az emléklapok árai: 20, 10, 5, 2, 1, korona és 50 fillér. Nagyobb adományok számára külön emléklapot állít ki az Augusztia-alap. Mindenki szerezzé meg az új időmérés emléklapját.

— **Hős egyetemi ifjak emléke.** Felkeretek a következő sorok közlésére:

A budapesti királyi magyar tudomány-egyetem a harctereken hősi halált halt, ott szerzett betegségükben elhunyt, az eltűnt, hadifogságba jutott, kitüntetésben részesült s általában a hadi szolgálatra bevonult fiainak emlékét évkönyveiben és más méltó módon megörökíteni kívánván, a magyar társadalom támogatásához fordult, hogy az adatokat lehető pontosan összegyűjtthesse.

A kívánt adatok eddig csak szórványosan érkezvén be, az Alma Mater nevében ismételve felkérem a hadbavonult budapesti egyetemi ifjak szülőit, testvéreit, rokonait, hozzátartozóit és jóbarátait, hogy az általános mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesítő budapesti egyetemi hallgatók nevét, a születési év, hely és az apanevének, nemkülönben fakultásuknak megjelölésével, a csapatot, a hol a szolgálatot teljesítették, a katonai rangfokozatot, a melyet legutóbb elfoglaltak az esetleg hősi halál helyét és idejét, harctéren szerzett betegségben történt elhalálozás napját és helyét, a hadifogságba jutás, vagy eltűnés helyét és idejét és az általuk kiérdemelt kitüntetésre vonatkozó pontos és megbízható adatokat a budapesti magyar tudomány-egyetem rektori hivatalával (IV., Egyetem-tér 1—3.) közölni sziveskedjenek.

Budapesten, 1916. május hó 3.

Hazafias üdvözléssel

Beöthy Zsolt
rektor.

— **Kárpátok ünnepe** Egegen Vármegyénk összes iskoláiban jelentőségéhez méltó módon tartották meg e hó 1-én a Kárpátok ünnepét. E helyütt emeljük ki Egeg község iskola ünnepét, melyen annak jeles tanítója Walter György tartalmas felolvasást tartott, a növendékek szavaltak, és az egyik tanuló előadta a következő formás kis költeményt:

A Kárpátok.

Hazánk védbástyája
Ti kedves Kárpátok...
Szeretettel gondol
Minden magyar rátok...
Szűz hava feherén
Nyitak piros rózsák...
Viszhangozzák neved:
Erdő, mező, rónak.

Harci zajtól vála
Hangos orom és völgy,
De Te rendületlen
Által mint nemes tölgy.
S leráztad magadról
Vad ellenségeinket...
Védő karjaiddal,
Átölelve minket.

Harcoldj csak tovább is
Velünk kedves Hegyünk;
Tartsd távol az ellent,
Hogy rabok ne legyünk.
S a drága magyar vér
Ne hulljék, hiába.
S magyar Ég tekintsen
— Másik ezer évig
— Kárpát koszorúza
Szeretett Hazánkra

Walter György.

— **Nők a közigazgatási pályán.** Bihar vármegye több járási főszolgabírája, tekintettel arra a körülményre, hogy az egyes községi hivatalokban nagy a hiány a munkaerőben, jegyzőgyakornokokul és segédjegyzőkkül nőket alkalmazott. A nők közül többen végezték a középiskolát és le is érettségiztek. Ezek most beadványban fordultak Sándor János belügyminiszterhez, akit arra kértek, engedje meg nekik, hogy rendes tanulóként hallgassák a közigazgatási tanfolyamot. A kérvényező beadványukban felhívják, hogy felettes hatóságuk munkájukkal teljes mértékben meg van elégedve, a közigazgatási tanfolyamról szóló törvény pedig sehol sem mondja ki, hogy a tanfolyamot csak férfiak végezhetik és csak az érettségi bizonyítványt köti ki feltételül.

— **A Bakabányai Fűrésztelep.** A Bakabányai Fűrésztelep Részvénytársaság e hó 28-án d. e. 3 órakor a plebánia épületben tartja rendes évi közgyűlést. A közgyűlés napirendje: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása 3. Mérleg megállapítása 4. Az igazgatóság választása 5. Felügyelő bizottság jelentése 6. Netaláni indítványok. 1915. év december 31-én a tagok száma: 16. A részvények száma: 200; az év folyamán nem lépett be, de nem is lépett ki senki. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a plebánia helyiségben ki függesztetett és mindenki által megtekinthető.

— **Papnövendékek felvétele.** Az esztergomi főegyházmegye kötelekbe lépni szándékozó ifjak felvételi vizsgálata ezidén július 1-én lesz az esztergomi papnevelő intézetben. A pályázó ifjak június 30-án reggeli 8 órakor jelennek meg az intézetben beiratkozás és orvosi megvizsgálás céljából. Magukkal kell vinniök az elmúlt iskolai évről szóló bizonyítványokat, keresztleveleket, bérmeleveleket, szülei házasságlevelét, az illetékes plebánosnak vagy hitoktatónak ajánlólevelét. Akik más egyházmegyében születtek, vagy laknak, a tartózkodási hely egyházmegyei hatóságától erkölcsi bizonyítványt tartoznak felmutatni. A felvételi vizsga tetszés szerinti szavaltból és latin szerző fordításából áll. Felvételre csak azok az ép testű és egészséges ifjak számíthatnak, akik a gimnázium IV., vagy felsőbb osztályait jó sikerrel elvégezték s akiket erkölcsi viselkedésük is ajánl.

— **Orosz foglyok villámhalála.** Ipolynyéken e hó 6-án d. u. 5 órakor nagy zivatar volt. Fischer Károly gazdaságában a mezőn dolgozó orosz foglyok a zivatar elől egy fa alá menekültek, de szerencsétlenül jártak, mert a villám lesújtott s két orosz fogoly meghalt azonnal, ketten pedig a légnyomás következtében elszédültek. Egy cselednek pedig a szeme dülledt ki. Az orosz katonák temetése a község nagy részvételével ment végbe.

— **Felülfizetés.** Az ipolysági áll. főgimnázium s áll. polg. leányiskola Kárpátünnepén pótlólag felülfizetett *Berczeller* József 2 K-t Az intézetek igazgatósága az összeget rendeltetési helyére küldötte.

— **A szőlőgazdáknak s a harctéren a katonáknak** nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „*Peronospora*”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat. Utalunk lapunk hatodik oldalán levő hirdetésre.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság.** május 7-iki számában nagyszámu rendkívül érdekes képet talál az olvasó a háborúból, az olasz, a balkáni, az északi harctérről egyaránt. A fiamei virágvasárnapi ünnep, a bécsújhelyi repülőkiállítás, a bolgárok budapesti látogatása szintén érdekes képek tárgyait adják. Szép-irodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye, Lakatos László novel-

laja, Szöllösi Zsigmond tárcája, stb. Egyéb közlemények: Goltz-basa arcképe s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halalozás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt kor., Világkróniká-va! együtt hat korona, Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

(*) **A fák virágoznak.** A szép májusnak hódol ezzel a című versével Benedek Elek a Jó Pajtás legújabb, május 7-diki számában Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja e számába verset írt még és képet rajzolt hozzá Endrédi Béla Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör egyre érdekesebb kalandjait az olasz harctéren, elbeszélést írt Zsoldos László, mesét Elek nagyapó és Avar Gyula, B. Indali Etelka folytatja regényét. Mulatságos moka, rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.
A jó Pajtást a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma változatos és gazdag tartalommal jelent meg. A mélynyomású boríték szenzációs pályaművet közöl, mely drótkadályainknál készült egy orosz roham után. Az aktuális eseményekről egész sereg kép számol be az új számban. A döntés alatt álló német-amerikai konfliktusról, az ir forradalomról találunk felvételeket, míg három fotográfia a Budapestben járt bolgár képviselőkről készült. Egy szép felvétel Hazay Samu honvédelmi miniszter látogatását mutatja be a hősök sírjainál, egy kép a megtorpedozott Elektra kórházhajót, három érdekes fotográfia pedig az olasz front e heti érdekességeiről való. Első illusztrált eikke az olasz parti védőit, második Ragusát, az Adria gyöngyét, ismerteti, egy harmadik pedig a 400 koronás karikatúra-pályázat újabb rajzait gyűjtötte össze. Több mint száz kép díszíti az új számot.

NYILTTÉR.

Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő nyilttéri válaszára a következőket felelem:

A tényállás ez: Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő az iskolában a vármegyéről úgy tanított, hogy leszólta; a vármegyei tisztviselőkről pedig úgy, hogy azokat sértegette.

Már most Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő vagy maga is hiszi azt, amit tanított, s ez esetben jogosan írtam, hogy olyasmit tanít, amit maga sem tud, s ezt is úgy tanítja, ahogy egy polgári leányiskolai tanítónőnek, kinek — mint ő közírré teszi — tanári oklevele van, melyet Szönyei József, Simonvi Zsigmond, Békefi Remig és Beóthy Zsolt írtak alá, nem szabadna tanítani; vagy maga sem hiszi ezt egészen így — s csak így mondta, s ez esetben tanítása célzatosan rosszindulatú is volt, ami egy nő tanítónál kétszeresen hiba.

A növendékek pedig — vagy elhitték Wales Elza polgári leányiskolai tanítónőnek azt, amire őket tanította, s akkor nemcsak hamis ismeretet szereztek, de rossz indulatot is tanultak tőle; vagy nem hitték el — s tudom, hogy voltak többen ilyenek is — s ezek otthon, s ez nem „pletyka“, hanem a világ legtermészetesebb dolga — megkérdeték atyjukat, aki még Wales Elza polgári leányiskolai tanítónőnél is jobb tanítójuk, hogy igazán úgy van-e, amint őket az iskolában Wales Elza tanítónő tanította? s erre nemcsak egy vármegyei tisztviselő, de minden intelligens, elfogulatlan apa csak ezt felelhetette: Nem, az nincs így! Ez esetben pedig Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő a saját tanítónői tekintélyének is ártott.

Vagyis volt okom Wales Elza polgári leányiskolai tanítónőt — mint ő írja — megtámadni.

Azt pedig, hogy ezen tényállást én mennyire ismerem, hogy mennyire voltam tárgyilagos s mily bizonyítékok alapján írtam, Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő nem bírhatja felül, mert — mint ő rólam írja — senki sem lehet önmagának bírja.

De ezen vádjait mindjárt megeafolja önmaga azzal, hogy válaszában erről a tényállásról, amiről tulajdonképp szó van, s amiről én tulajdonképp írtam, nem is nyilatkozik, vagyis ő nem a dolog érdeme, hanem a külsőségek és formák által éri magát sértve, — s én itt már pontot is tehetnék.

De nincs igaza ellenem felhozott tulerőtelt személyi vádjában sem. Mert megnyugtathatom, hogy nem haragudtam rá két és fél éven át, s úgy, ahogy ő hiszi, egyáltalán nem. A felolvasása bosszantott, mert én nem a közönségben keltett hatása, a külsőségek után, hanem az érdeme szerint ítéltem. Azóta azonban annyi minden s oly nagy dolgok történtek az emberek életében és az én szűkebb életemben is, hogy ezek az ő igazán jelentéktelen felolvasásánál jelentékenyebb eseményeket is elmostak. Ez a felolvasás csak eszembe jutott most, mikor Wales Elza polgári

leányiskolai tanítónő újra szerepelt, úgy ahogy írtam. De különben kész vagyok minden harag nélkül, ha kívánja bizonyítani, hogy ezen általa, ugylátszik igen nagyra tartott felolvasásában a tárgyra vonatkozó tudása hibás és fogyatékos.

Ellenben a leghatározottabban visszautasítom Wales Elza polgári leányiskolai tanítónőnek a jó izlés, a férfiaság és lovagiasság szempontjából ellenem emelt vádjait.

Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő mint maga is írja, állami köztisztviselő s mint ilyen tetteiért szavaiért s elsősorban azért, amit tanít, megkritizálható, felelősségre vonható.

S mert nem én, hanem Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő volt a sértő, én a sértést csak visszautasítottam. Hogy ezt nyilvánosan tettem, azt megokolja az a modor, amit Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő hivatalos működése közben használt, s hogy éppen Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő az, aki máskor is hangosan kritizált ott, ahol erre nem is volt szükség, s így nem szabad megsértődnie ha egyszer őt is jogosan megkritizálják; s nem szabad önézetre, lovagiasságra hivatkozni akkor, mikor tudja, hogy hibás, s mikor hiszékeny fiatal leányok előtt, talán arra is számítva, hogy ugysem megy az iskola falán túl, s így úgy sem tudja meg senki, így tanít, így sérteget.

Azt pedig, hogy amit írtam, csak a magam nevében írtam, világosan kijelentettem, s így azt, hogy ezt Wales Elza polgári leányiskolai tanítónő leleplezéséért külön megállapítja és azt a fentiekben megcafolt teljesen alaptalan kijelentését, hogy ma már másképp gondolkozom, s másképp írnék: nem tekinthetem másnak, vagy többnek hataskeresésnél.

Racz Pál.

BETEGEK ÉS ROKKANTAK
RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN
a hygen. légmentesen elzárható

SZOBA-KLOZETT
Teljesen szagtalan, díszkrét, széles formájában és minden kivitelben kapható.

MINDEN SZOBABAN FELTÜNÉS NÉLKÜL FELÁLLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIAN
hygen. légmentesen elzárható szobaklozettek, száraz klozettek, Bidet és betegasztalkák különlegességi gyára

WIEN XVI.,
Paletzgasse 22-24.
Árjegyzék és ismertető ingyen és bérmentve.

Harna vagy fekete bőrposztóval pártáza, porcelán vagy emaillel vedrel. Ara csomagolva és bérmentve 70 kor. Pártáza és fodor nélkül csak 56 k.

Puha fából, barnára fényezve emaillel vedrel. Ara csomagolva és bérmentve 58 kor. Keményfából 40 kor.

Fedák
cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY A LEGNAGYOBB HÁZTARTÁSBAN EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ.
ÁRA **1 KORONA**

EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR“ helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor“ évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor“ összetétele kitünő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor“ kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor“ ab Budapest 2 korona Használati utasítással. 10 kilós postacsomagot utánvét mellett szállít:

! Viszont elárásítóknak engedmény!

a „PERONOSZPOR“ Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-utca 30. szám.

1916. aug. 5. Minden beadványon az ügyviteli száma megjelölendő.

Ügyviteli sz. A X 165/16.

Felhívás egy külföldi örökösei, hagyományosai és hitelezőjéhez.

Harmat Hermine, ipolysági illetőségű magyar honpolgárnő az 1916. évi február hó 29-én Wienben VI., Webergasse 11. sz. a. ahol rendes lakhelye volt, végakaratu rendelkezés hátrahagyásával meghalt.

Az 1854. évi augusztus hó 9-én 208. [sz. birodalmi törvénylapban hirdetett császári rendelvény 137. és 138. §§-ai értelmében mind az örökösök, hagyományosok és hitelezők, kik osztrák honpolgárok vagy itt tartózkodnak felszólíttatnak, hogy a hagyományra való igényeiket 1916. május 10-ig az alulírt járásbiróságnál bejelentsék, ellenkezőleg a hagyomány igényekre való tekintet nélkül a külföldi hatóságnak vagy egy az ezen hatóság által jogszeresített személynek kiadható.

Ugyanezen rendelvény 140. §-a értelmében, — tekintettel arra, hogy az itt levő örökösök a hagyatéki tárgyalást az osztrák törvényszéknél kérvényezték — a netaláni külföldi örökösök és hagyományosok felszólíttatnak, hogy igényeiket ugyanazon határidőben bejelentsék és tudassák, hogy a külföldi hatósághoz való átengedést óhajtják; ellenkezőleg, ha nem maguk utóbbiak kívánják az átengedést, a tárgyalás itt helyben még pedig a jelentkező örökösökkel tartatnék meg.

Cs. kir. járásbiróság, Neubau, VII/1. Hermannsgasse Nr. 33. X. osztály, Wien, 1916. március 25.

1—3

Dr. Siebert.

Nagyszerűen bavit a harotéren kúsdóknél és általában mindenkinél mint legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, terek-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapdai compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K -80, 1-40, 2-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 6. Naponkénti szétküldés.

férfiak!

Kivétel nélkül minden fajta tetüt teljesen kipusztít a

Szanítéc kenőcs

Nem piszkít, szaga kellemes

Kapható 1 k ronáért minden gyógyszerárakban, dro. ériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot utánvétellel küld: Auber gyógytár, Mohács.

„ATLAS,”

ASBESTCEMENTPALA

versenyen kívül legkitünőbb minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA

minden mennyiségben kapható.

Védjegy.

Védjegy.

„ATLAS”

Asbestcementpalagyár

Sürgőnycim:

Palatlas Budapest.

Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6a. Gyár Budafok.

1-5.

Részv.-Társ.

Telefon:

179-60.

Jó házból való fiu

nyomdász tanulóul

havi fizetéssel

Neumann Jakab nyomdájában felvétetik.

NYOMATOTT NEUMANN JAKAB GYORSSAJTÓJAN IPOLYSAGON.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1-25 kor -ért minden gyógyszerárakban és drogériákban kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus köztözekeknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 korona.

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárakban és drogériákban. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murány vegyészeti gyára, Ujpesten.